

9

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Cokoliv jste neučinili
jednomu z těchto nepatrných,
ani mně jste neučinili.“*

Mt 25,45

Úvodní slovo

Právě v tu neděli, kdy (alespoň doufám) dostáváte do rukou toto číslo Tomáška, přistupují děti v našich farnostech poprvé ke stolu Páně. Bývá s tím spojena nejedna radost – ale taky nejeden smutek. To když sotva několik dní po odeznění slávy tohoto dne pomaličku z kostela mizí ti, kteří sotva stanuli na začátku cesty.

Jistě se tak děje především vinou nás, dospělých – rodičů, vychovatelů, kněží

– že jsme dětem nedokázali otevřít pohled do našich srdcí, šťastných s Bohem. Místo toho jsme připustili, aby převážilo to vnější a naprosto nepodstatné nad skutečným obsahem této svátosti, kterým je setkání s milujícím a pro člověka se vydávajícím Ježíšem, naším Vykupitelem i Bratrem.

Zkusme to tedy dnes a v dalších dnech mít na paměti!

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• Výsledky voleb do farní rady dne 29. 4. 2002

1. Kolek Ludvík	240 hlasů
2. Zelenka Petr	199
3. Borkovcová Jana	189
4. Řezníček Jiří	178
5. Koukalová Ludvíka	173
6. Konzal Petr	168
.....	
7. Hanák Petr	155
8. Kania Ivan	149
9. Dvořák Tomáš	120
10. Synková Jana	120
11. Veselý Vojtěch	120
12. Kad'ourek Vladimír	105
13. Mikešková Vítězslava	95
14. Turečková Marie	66
15. Sáblík Jiří	47

*K těmto zvoleným členům (1–6) farní rady
byli dále jmenováni:*

Josef Babák, Petr Hanák, Marie Kysel-
ková, Vladimír Kad'ourek, Jan Lorenc a
Vítězslava Mikešková.

Členy z titulu funkce jsou:

Petr Beneš, Renata Chmelíková, Jiří Pa-
lacký, Ivan Synek, Josef Šik a Petr Vr-
backý.

*První setkání nové farní rady společně
se členy dosavadní farní rady se uskuteční
v neděli 2. června 2002 ve 14.00 na faře.*

• **Přehled hospodaření farností brněnské
diecéze v roce 2001 (kurzívou jsou uve-
deny částky z roku 2000)**

Příjmy

Sbírky:	79 760 724 Kč (73 081 881 Kč)
Dary fyz. os.:	18 464 451 Kč (16 330 456 Kč)
Dary práv. os.:	3 357 453 Kč (3 398 672 Kč)
Dary zahraniční:	3 835 665 Kč (3 814 853 Kč)
CELKEM	322 028 394 Kč (279 159 032 Kč)

Výdaje

Opravy památek:	124 407 031 Kč (99 942 359 Kč)
Opravy ostatní:	25 425 326 Kč (24 019 825 Kč)
Režijní výdaje:	34 350 166 Kč (29 797 324 Kč)
Mzdy:	62 789 003 Kč (60 493 627 Kč)
CELKEM	321 112 717 Kč (283 294 970 Kč)

Rozdíl příjmů a výdajů:

+ 915 677 Kč
(– 4 135 938 Kč)

Komentář ekonoma diecéze:

- výrazně vzrostl meziročně úhrn všech sbírek a darů, a to o 11,1% (v minulém roce byl nárůst 3,8%). Církev je z jedné třetiny (32,2%) financována dary věřících.

- průměr odeslaných sbírek farnostmi v roce 2001 činil 182 Kč na osobu, v roce 2000 173 Kč na os., v roce 1999 198 Kč na osobu. Pro srovnání ještě údaje z některých brněnských farností: sv. Tomáš 179 Kč/os., sv. Jakub 283 Kč/os., katedrála 207 Kč/os., Komín 217 Kč/os., Královo Pole 97 Kč/os., Křenová 347 Kč/os., Staré Brno 94 Kč/os., sv. Augustin 56 Kč/os., sv. Michal 202 Kč/os., Zábřovice 279 Kč/os.
 - o 1/4 se snížily dary ze zahraničí
 - hospodařením s církevním majetkem (nájemné) je církev financována jen 1,9%
 - finanční objem oprav vzrostl meziročně o 20,8% – přitom míra roční inflace ve stavebnictví činila 4,1%
 - příspěvky z veřejných rozpočtů vzrostly o 18,2%
 - zvýšila se zadluženost farností o 4 mil. Kč
 - valutová sbírka zanikajících měn států EU vynesla cca půl milionu korun.
- **Svatý otec zve na internet** – píše: „Díky internetu se na milionech obrazovek po celém světě objevují miliardy obrázků. Vynoří se z této galaxie obrazů a zvuků Kristova tvář? Zazní jeho hlas? ... Vybízím celou církev, aby odvážně překročila onen nový práh a zajela na hlubinu v internetové síti ... To je cíl evangelizace – učinit internet skutečným prostorem pro člověka!“

Přidáváme seznam dostupných internetových stránek pro vaše použití:

⇒ <http://www.biskupstvi.cz>

Brněnské biskupství

⇒ <http://www.katolik.cz>

Evangelizační křesťanský orientované stránky, vznikají v Brně, nabízí 5 rubrik: Katolík (informace, rozhovory, kontakt na kněze, otázky a odpovědi, knihovnička), Seznamka, Inzerce (burza skript, literatury apod.), Gynekologická poradna (odpovědi na anonymní dotazy) a Pohlednice

⇒ <http://www.cirkev.cz>

Česká bisk. konference

⇒ <http://www.tisk.cirkev.cz>

Tiskové středisko ČBK

⇒ <http://www.signaly.cz>

Informace diecézních center mládeže

⇒ <http://www.vira.cz>

Stránky o životě z víry, provozuje Pastorační středisko Arcibiskupství pražského

⇒ <http://www.pastorace.cz>

Pastorační podklady, duchovní život

⇒ <http://www.christnet.cz>

Nezávislý křesťanský magazín, diskuse, zprávy, názory

⇒ <http://www.ambit.hypernet.cz>

AMBIT, rozsáhlý přehled odkazů, adresář

Internetové stránky naší farnosti se nyní připravují, budete o nich včas informováni.

Tak už jsme dospěli

„...já mám takový strach a tak se mi tam nechce, že z toho určitě musí vzejít něco moc dobrého,“ uklidňuji se, zatímco oči s hrůzou pozorují, jak nohy neúprosně kráčejí ke kostelu. Mírím na první setkání zájemců o svátost biřmování a to „hlavní“, co o ní vím, je, že má korunovat dospívání, že je to zkrátka svátost adolescentů. Ke všem nejistotám mi teď podlamuje nohy vědomí, že já mám s adolescencí společného jen to, že adolescentní jsou moje děti. Hned úvodní slova dr. Ivana Kanií mě však posilují. Hned po omluvě, že jsme jistě čekali pana faráře, a tím že on není, vysvětlil, že je lépe, když už je člověku o něco víc než těch předepsaných 15 let, aby už měl sám nějaké životní zkušenosti. „No tak to jsem já ta pravá,“ pomyslím si, nikoli bez špetky ironie. Naše schůzky odpovídaly tomu, co v tomto časopise kdysi trefně popsala moje předchůdkyně. Po úvodním zpěvu (první zázrak – jaktože jsme dokázali ty nejednoduché melodie tak rychle zachytit?) a modlitbě nás s. Marie Buchtová zaskočila nějakou primitivně vyhlížející otázkou, na kterou jsme ovšem nedokázali odpovědět. Se svým typickým úsměvem nás pak vyvedla z rozpaků jednoduše vypadající, ale promyšlenou odpovědí, čerpající z katechismu, často pak osvětlenou svými slovy a doplněnou vlastními zážitky a zkušenostmi. Každé setkání bylo zasvěceno jednomu tématu (z Apoštolského vyznání víry, z aktuálního dění

v církevním roce a z jednotlivých svátostí – přičemž o svátosti kněžství s námi poutavě a otevřeně hovořil náš pan farář, o manželství pak manželé Svobodovi). Po chvíli už začal na židli netrpělivě poposedat bratr Ivan, aby pak do nás „pustil plnou dávku“ teologických, filozofických a historických poznámek, jakož i svého vnitřního zapálení. Těžko popsát.

Často jsem na „naše“ večery přicházela unavená, ale cestou domů jsem se vždycky tak trochu vznášela.

Maruška a Ivan to přitom s námi věru neměli lehké. Ponejvíce se setkávali s našimi poněkud tupě vyhlížejícími výrazy

obličeje (to jsme tak vtipně maskovali svůj stud) a obdivovala jsem je, jak je to neodrazuje. Přitom pevně věřím, že za těmi nepovzbudivými výrazy byly celé víry myšlenek (o sobě to dokonce i vím).

Boží hod svatodušní letošního roku zůstane navždy v paměti nám i našim blízkým. Slavnostní bohoslužba v katedrále s Otcem biskupem a řadou koncelebrujících (přítomnost „našeho“ O. Vrbackého nás potěšila a posilovala), velebné tóny varhan a strhující hudební skupina (která trvala na tom, že je Bezejmenná), ale především přijetí svátosti biřmování a eucharistie naplnily naše duše po okraj. Děkujeme ze srdce všem, kteří nás k tomuto okamžiku přivedli, našim lektorům zvlášť. V rozhovorech jsme se shodli, že je nám líto, že už to skončilo.

Ale jak už to tak v životě s Bohem bývá, je plný paradoxů. Stejně tak i nyní – vždyť teď naopak všechno začíná!

Kéž se tedy tato svátost stane pramenem naděje pro nás a skrze nás pro druhé, jak nám osobně napsal Otec Vojtěch.

Ivana Č.

Farní pout' na Vranov u Brna

První květen letošního roku jsme se ve farnosti rozhodli strávit v prvomájovém průvodu, který začínal na točně autobusu v Ořešíně a vedl lesními pěšinami na Vranov u Brna (tedy nikoliv z Králova Pole na Náměstí Rudé armády kolem tribuny za naším kostelem, jak si zajisté pamatuje i pan farář). Počasí tohoto dne se mimořádně vydařilo – lepší jsme si v této roční době ani přát nemohli. (Jestli si dobře pamatují, stejně teplo a slunečno bylo i na loňské pouti; pokud jsme tedy založili jakousi tradici, bylo by dobré, kdyby se jí drželo i slunce a déšť.) Duchovního vedení pouti se ujal v průvodu pan kaplan, zatímco pan farář převzal zpočátku ryze materiální starosti, totiž potraviny určené k pohoštění. (Sestra Teresa Zukic v jedné knížce píše, že „není žádný větší nebo menší dar“; tedy si myslím, že není ani „větší“ nebo „menší“ služba. Všichni jsme nesporně ocenili zásluhy obou našich kněží stejně.)

Duchovní stránku pouti zahájil nejprve pan kaplan. Ti zbožní se modlili s ním, ti, kteří zbožní teprve budou, vili věnečky. Čekala nás příjemná procházka cestou do

mírného kopce. Sluníčko prosvítalo ještě neolistěnými stromy, svěží vítr vál do tváře a na zastávkách po cestě nám skupinka ochotníků zahrála divadlo, popř. nás nutila vytvářet mozaikový obraz. (Co na něm bylo, nevím. Víím jen, že jsem se zoufale snažila najít číslo zlomku, které někdo jiný patrně omylem přelepil, zatímco jiní zoufalci se pokoušeli nalepit obrázek lepidlem, jež na čerstvém větru rychle zasychalo.) Divadelní vložka byla po zásluze oceněna potleskem, patrně také díky tomu, že obsah pantomimy nám pan kaplan vysvětlil předem. Ti, kteří přijeli autobusem či vlastními vozidly až na mši v poutním kostele, tak byli ochuzeni o jedinečný herecký výkon (především v podání pana kaplana).

V jídelně kláštera paulánů bylo po mši připraveno bohaté pohoštění, o něž se společným dílem zasadili patrně všichni přítomní. Dětem nachystali organizátoři z řad mládeže soutěže o ceny, my ostatní jsme měli příležitost se setkat a popovídat s těmi, které třeba léta známe, jenže stávají vždycky na opačné straně kostela.

Na závěr bych chtěla za sebe i za všechny spokojené (o nespokojených nevím) upřímně poděkovat všem organizátorům pouti, hercům, výtvarníkům, navigátorům, duchovním, kuchařkám/ům i všem ostatním nejmenovaným profesím za jejich služby „do společného hrnce“ a pozvat snad na příště ty, kteří se na letošní pout' nedostali. Stálo to za to!

– pH –

Z Farní charity

Sestry a bratři,
předpokládáme, že vaší pozornosti neunikl článek na str. 11 v minulém čísle *Tomáška* o sběru použitých známek. Domníváme se, že je užitečné otisknout také několik našich připomínek k němu:

1. Článek byl nadepsán titulem „Povídka“. Z toho vyplývá, že uveřejněné údaje jsou vesměs autorskou licencí paní Jarmily C. a mají jen velmi volný vztah ke skutečnosti.
2. Sběr známek probíhá i u nás v kostele a několikrát jsme o něm v *Tomáškově* psali. Naposledy to bylo ve výroční zprávě v čísle 5/2002, kde jsme prosili o pomoc při zpracovávání známek, poněvadž na to fyzicky už sami nestačíme. Tato naše prosba stále platí, poněvadž se zatím nikdo nový na pomoc nepřihlásil. Žádnou Báru ani Petra nemáme a známky se ke sv. Tomáši nosí již z celého Brna.
3. Pokusíme se získat přesnější informace o skutečné použitelnosti a prodejní hodnotě námi dodávaných známek, a pokud uspějeme, uveřejníme je v některém příštím *Tomáškově*. Máme zkušenosti, že dárci jsou obětavější, mají-li dostatek informací o výsledcích jejich snažení.

Kad'ourkovi

O LIDECH BEZ DOMOVA

aneb

Muci sezdává bezdomovce

Jaké to je ocitnout se bez střechy nad hlavou? Ze dne na den? Kdo z nás, kteří se cítíme být na té druhé straně křehké hranice, si to dovede představit? Bezdomovectví se v posledních letech stalo viditelnou součástí života společnosti ve všech zemích střední a východní Evropy, Českou republiku nevyjímaje. Bezdomovectví není cizí ani západoevropským zemím, kde se stává velkým sociálním a ekonomickým břemenem celé společnosti.

Také v minulých číslech *Tomáška* jsme uveřejnili několik úvah o problémech bezdomovců, které většinou vyzněly dost pesimisticky. Dnes otiskujeme část článku z časopisu CARITAS, který vrhá na život těchto vyděděnců naší společnosti světlo pod zcela jiným úhlem než jsme zvyklí a umožňuje nám vidět věci poněkud nečekané.

Svátost manželství si udělili v pátek 25. ledna v kostele Nejsvětějšího Salvátora v Praze dva lidé bez domova. Sedmatřicetiletá Dana Gabčová je prodavačkou časopisu Nový Prostor, její o tři roky mladší manžel Miroslav Křišta je čtyři roky nezaměstnaný. Oba byli v době svatby obyvateli azylového charitního domu v Pernerově ulici v Praze. „Není důležité, kde má člověk domov, důležitější je mít domov v srdci toho druhého,“ povzbudil ve své promluvě novomanžele P. Králík, který oba dobře zná, protože kostel často

navštěvují, a u něj má Dana své prodejní místo.

Důstojnost svatebního obřadu nenarušilo ani to, že nevěsta přijela o dvacet minut později. Ze staré stodvacítky před vchodem do kostela vystoupil nejdříve velký černý pes Kvido a za ním drobná nevěsta ve vypůjčených svatebních šatech a svědek. Kvido přečkal svatbu uvázaný u lampy, nicméně trpělivě. Přesto projevoval hlučnou radost, když jeho dvounozí přátelé vyšli po svatbě z kostela. Sváteční atmosféru obřadu také rozveselil svědek ženicha, který zapomněl prstýnky. Situaci zachránila svědkyně, která si stáhla z prstu svůj kroužek a podala jej ženichovi. Tomu darovala oblek církev, nevěstě kamarádka. „Tři dny před svatbou jsme vyvěsili u Salvátora naše oznámení s prosbou, zda by nám lidé nepřispěli. Sešlo se asi 1900 korun. Koupili jsme si za ně boty a připravili malou hostinu pro kamarády,“ popsal Mirek. Svatební cestu prožili novomanželé na ubytovně, kde jako dar dostali od Charity deset dní pobytu zdarma.

Dana se s Mirkem seznámila před čtyřmi roky ve Stříbře, kde přijel s koloťochy. Oba jsou romského původu. Podle Dany jim jejich rodiny bránily, aby byli spolu. Odešla tedy s Mirkem ze Stříbra, přespávali na ubytovnách, nádražích, ve sklepech. Oba začali v Praze prodávat Nový Prostor a také hrát v divadle pro bezdomovce. Dana je v invalidním důchodě, Mirek původním povoláním malíř pokojů. Přivydělává si brigádami, ale chtěl

by se – kdyby byla práce – vrátit ke svému řemeslu.

Marta Fišerová

(mimoходом – otce Zdeňka Králíka mnozí z nás dobře znají z jeho mnohaletého působení v konventu sv. Tomáše v Brně pod přezdívkou „Muci“.) A mimoходом mnozí z nás znají jeho sestru Marušku Krchňákovou, která učí na Cyrilo-metodějském gymnáziu. Syn Jakub ministruje a hraje skvěle fotbal. Dcery Maruška a Verunka chodí do skautu a jejich veselá nálada je přínosem každé akce. (Druhé mimoходом je pozn. redakce)

Slovo nemocným

„Kdo chce jít za mnou, ať vezme svůj kříž a následuje mne.“

Mk 8,34

Někteří lidé jsou vystaveni tak velkému utrpení, že nechápou jeho smysl a že je nepochopitelné i lidem, kteří jsou v jejich blízkosti a pozorují je. Když na člověka takové utrpení doléhá, ptá se, proč je tak postižený právě on a proč je to trápení tak nesnesitelné. V případě, že člověk neumí pochopit prožívané utrpení, tak se ho mohou zmocnit pochybnosti o Boží lásce a dobrotě.

Velké osobní utrpení, které má dlouhé trvání, je největší problém, se kterým se člověk v životě musí vyrovnat. Nepomůže mu k tomu žádné vědecké vysvětlování ani odkazy na zkušenosti z denního života. Pochopit původ, smysl a účel utrpení v životě člověka, může člověku pomoci jen to, co zná z Božího zjevení. Všechno se mu podaří pochopit a úspěšně prožít, když uvěří v Krista, Božího Syna, který se stal člověkem, aby lidi vykoupil z hříchů a zajistil jim všechno, co potřebují k dosažení věčného života. On nás vykoupil svým utrpením, ale nevykoupil nás od utrpení. Celé evangelium mluví o Kristově utrpení a pronásledování. On je nemusel snášet, ale vzal je na sebe z lásky k lidem zcela dobrovolně. Už začátek evangelia svatého Jana říká, že Ježíš přišel do vlastního, ale vlastní ho nepřijali. Nepřijetí, neuznání a

pronásledování se potom vyskytují v celém jeho životě. I toto všechno má podíl na jeho vykupitelském díle.

Každý, kdo chce Krista svým životem následovat, ho musí napodobovat v celém jeho životě, tedy i v tom, co v něm bylo těžké a bolestné. Ježíš nám ukázal, jak máme žít a dává nám k tomu ve svátostech potřebné síly a schopnosti. Když je budeme využívat, podaří se i nám prožít život na zemi tak, abychom se připravili na věčný život s ním. Smrt nad Kristem neztvrdila, ale on zvítězil nad utrpením a smrtí. S jeho pomocí jsme toho schopni také my, a to i tehdy, když nás potká velké utrpení a bolest. V té době musíme věřit, že nejsme sami, že nejsme opuštěni, ale že můžeme počítat s Kristovou pomocí, že on ví, co je pro nás právě nutné a že je schopen nám to dát.

Každý, kdo v životě prožil skutečnou bolest, ví, co to znamená a jak je to pro člověka těžké. Dovede si proto vážit každého trpícího člověka, se kterým se setká a je ochoten mu podle možností účinně pomáhat. Ani tato pomoc druhým lidem není snadná, ale je záslužná a přináší ulehčení každému, kdo je potřebuje. Je to praktické plnění přikázání lásky k bližnímu, které patří k základním povinnostem křesťanů. Když máme příležitost pomáhat, nemáme to dělat z neochotou, bez zájmu, ale máme vidět v trpícím člověku Krista a jemu pomáhat.

V mnoha případech, kdybychom se spoléhali jen na svoje schopnosti, bychom nestačili na to, co máme dělat, ale s Boží

pomocí jsme schopni jednat tak, aby naše jednání bylo přínosem pro potřebné lidi a tím i pro nás.

Otec Josef Šik

Evangelizace batoletem

Potkáváme v neděli na mši svaté jednu rodinu. Náš zájem poutá její „mobilní složka“, totiž maminka s holčičkou asi dvouletou. Holčička je z hlediska nás dospěláků „hodná“, nevydává totiž téměř žádné rušivé zvuky. Capká si to boční lodí tam a zase zpátky. Maminka ji následuje pomalým tichým krokem, ze tváře jí téměř nemizí onen tajemný maminkovsko-madonovský úsměv plný lásky, radosti i špetky hrdosti. A tak mě napadlo – není tato dvojice takovou „pozemskou“ alegorií Boží lásky k nám?

Miluje nás. Nespustí z nás oči. Nechá nás běhat po tomto světě tak volně, jak jen je to možné. Občas přistrčí nějakou dobrotku nebo hračku. Občas nějakou nevhodnou odstraní z našeho dohledu. Když upadneme, zvedne nás. A když je nejhůř, vezme nás do náruče. Harmonie.

Jen kdybychom se v té náruči tak nevzpouzeli.

Ivana Č.

Co se událo

z farní matriky

V únoru se s námi rozloučili:

Vladimíra Tufinská	52 let
Augustina Kohoutová	90 let
Miroslav Ondráček	neuvedeno
Marie Pillerová	81 let
Vlasta Schudlová	81 let
František Bureš	81 let
Gertruda Doležalová	82 let
Antonín Matoušek	80 let
Josef Březa	79 let
Marie Krčálová	79 let
Libuše Dufková	79 let
Zdenka Dvořáková	88 let

V březnu se s námi rozloučili:

Květoslava Tulová	39 let
Anna Surá	93 let
Karel Halačka	92 let
Václav Procházka	83 let
Antonín Brantejs	91 let
Milada Sopkovičová	84 let
Eliška Uhlířová	76 let
František Vozděk	60 let
Marie Antonínová	82 let

V dubnu se s námi rozloučili:

Hilda Kunderová	90 let
Jan Homola	59 let
Josef Prokop	91 let
Marie Sedláčková	91 let
Jiří Holz	59 let
Františka Opluštilová	63 let

Alois Bednařík 73 let
Marta Procházková 78 let
Anna Polánková 82 let

V únoru byli pokřtěni:

Kristián Opluštil 3. 2.
David Ecler 17. 2.
Jan Sperát 17. 2.
Sára Maršálová 24. 2.
Petr Široký 24. 2.

V březnu byli pokřtěni:

Jakub Opršál 10. 3.
Matěj Pavelka 10. 3.
Martina Hoggardová 30. 3.
Jan Uchytíl 30. 3.
Vít Bakeš 31. 3.

V dubnu byli pokřtěni:

Šimon Lovecký 7. 4.
Pavel Veselka 7. 4.
Kryštof Cýrus 7. 4.
Natálie Veselá 21. 4.
Jan Uher 21. 4.

Věrnost si slíbili:

Vilém Faltýnek a Hedvika
roz. Hubáčková 23. 2.
Tomáš Hájek a Andrea
roz. Baštařová 23. 2.
Dušan Klika a Tereza
roz. Pokorná 2. 3.
Martin Fölkl a Helena
roz. Macková 6. 4.
David Řepa a Kateřina
roz. Netušilová 13. 4.
Zdeněk Zezula a Hana
roz. Janoušková 19. 4.

Expedice 2001 (5)

Sýrie

Po ránu zanecháváme Žirafu na vlastní žádost v táboře a vyrážíme k bočnímu žebro hlavního hřebene, za kterým by se měla nalézat cesta ke Kačkaru. Údolí, které se před námi otevřelo, se nám moc nezamlouvá a tak zkoušíme přejít ještě jedno žebro a nahlédnout do druhého údolí. To je příliš hluboko a tak vyrážíme po vrcholu žebra směrem k vrcholu, o kterém si myslíme, že je Kačkar. Dostáváme se do sedla mezi prvním a druhým údolím, ve kterém se nalézá výstavní kamenný mužík, řečený též steinman. Od něj vede cesta k dalšímu jezeru, které je na horním konci druhého údolí, asi půlhodiny cesty ze sedla. U jezírka stanuje černoška, ze které se při bližším pohledu klube Izraelka, která to s pobytem na horách trochu přehnalá. S klidným srdcem nabíráme vodu na pití z jezírka, protože se nám zdá bezpečné a zároveň se ujišťujeme, že i když máme málo prášku na výrobu ochucených nápojů, není to nic proti nedostatku jídla, který je citelnější. Rozhodujeme se, že se dnes nebudeme rozežírat, a jablko se dvěma čokoládami schováváme na později. Mysleli jsme si, že výlet bude kratší.

Ptáme se černé ženy na cestu a dostáváme odpověď, která nás moc netěší. Směr, kterým nás poslala, jsme uznali jako správný, ale tvrzení, že cesta k vrcholu trvá ještě šest hodin jsme neuznali, tolik

času jsme prostě neměli. Byla hodina před polednem a my chtěli být v táboře před pátou. Rozhodli jsme se vystoupit po cestě nad jezero a podívat se, jak daleko vlastně samotná hora leží.

Za půl hodiny jsme tam byli. Otevřel se nám výhled na další, ještě větší jezero v údolí pod námi, další sedlo a další údolí, za kterým už se zvedal vlastní masiv hory. Řekli jsme si, že když se nám nepodaří vystoupit na vrchol do půl třetí, tak se vrátíme, a vyrazili jsme. Sestup k velkému azurově zbarvenému jezeru byl hodně strmý a v samém závěru vedla cesta přes malé sněhové pole. Prošli jsme kolem jezera a začali stoupat do posledního

sedla před vlastním výstupem na horu Kačkar. Z něj jsme uviděli další dvě jezera – v těchto horách rozhodně nikdo nedostatkem vody trpět nebude – a vlastní cestu, po které se šplhaly drobné postavy. Vrchol byl na konci bočního hřebene, na který se dalo vystoupit dvěma cestami. První vedla více vlevo a člověk pak šel delší dobu po hřebeni k vrcholu doprava. Druhá cesta traverzovala svahem vpravo směrem k vrcholu a nad hranou vedoucí ve svahu zamířila na hřeben. Dali jsme si kousek čokolády a s nasazením všech sil jsme sestupem začali vlastní výstup na vrchol. Cestou jsme potkali nějakou skupinu, jejíž průvodce nám doporučil první cestu, o které tvrdil, že je lepší. Tuto výbornou radu dal s klidem člověka, který se může pobavit na účet někoho, koho už nikdy neuvidí. Ve slepé důvěře v jeho slova, podpořené skutečností, že z toho směru přišel, zamířili jsme více doleva. Sněhovým polem a suťoviskem jsme se dostali až na hřeben. Samotná cesta po hřebeni byla zdobena špičatými kameny a častými výhledy do propasti, z čehož měl radost jenom Klokan. Já jsem s poukazem na pochybnosti o příbuzenství člověka s opicí tuto cestu zavrhl a s Koa-lou se vydal traverzem doprava na druhou cestu. Ta byla přece jen schůdnější a proto po ní táhli davy včetně postarších párů a kameramana turecké televize nesoucího kameru. Aby výstup nebyl tak jednoduchý a suchopárný, šla cesta těsně pod okrajem hrany dvěma nevelkými vodopády. Při výstupu jsme si uvědomili, že Klokan má

batoh s větrovkami a tekutinami. Větrovky by se hodili, protože čím výše jsme byli, tím větší vítr foukal a krat'asy a tričko s krátkými rukávy už nebyly to pravé. Navíc se spolu s námi blížily k vrcholu hodně tmavé mraky, a v této společnosti není vhodné vyskytovat se málo oblečený. Klokan však byl poháněn touhou dobýt vrchol jako první, a tak ignoroval naše volání z hlubin a pokračoval k vrcholu. Koalu zachvátila krize a proto se jeho postup stal více rozvážným. Nakonec jsme se oba dostali na hřeben a posledních pár metrů k vrcholu jsme překonali rychle a hravě a tak asi ve čtvrt na tři jsme byli na vrcholu všichni. Oblékli jsme se u triangulační tyčky přitahující unavené turisty a blesky udělali vrcholové foto a krátce se rozhlédli po okolí. Výhled sice nebyl zakrytý mračky, nicméně mraky tvořily většinu toho, na co bylo možno se z vrcholu dívat. Mraky zakrývaly zelená údolí i nižší hřebeny, jeden bouřkový mrak visel asi 200 metrů od vrcholu jako Damoklův meč. Svým způsobem hezký výhled se nabízel na jižní straně, kde byla vidět všechna tři jezera, kolem kterých budeme muset projít, přičemž to třetí leží zhruba na polovině cesty k táboru.

Turci, kteří vystoupali na vrchol před námi, si rozbilili lana a odcházeli kolmou stěnou končící někde dole v mraku. Naše ústupová strategie byla konzervativnější, a tak jsme opustili Kačkar stejnou cestou, jakou jsme přišli. Cestou trochu sprchlo, ale jen trochu. Příjemné byly sestupy sněhovými poli, ve kterých se dalo hezky

klouzat. Sestup z masivu hory proběhl ve svižném tempu, ale už první výstup do sedla jasně ukázal, že cesta zpět se stane anabází. Procházíme kolem velkého jezera a v sedle mezi tímto jezerem a jezírkiem s černoškou dlouze odpočíváme. U jezírka přemýšlíme, jak překonat boční hřeben, který nás dělí od tábořiště. Nad variantou „Rychlá smrt“, která spočívá v překročení hřebene sedlem se steinmanem, vítězí varianta „Smrt vysílením“, což je idea sejít kousek údolím do přibližné úrovně našich stanů a obejít hřeben po vrstevnici. První část plánu, sejít dolů, proběhla relativně snadno, ale pochod po vrstevnici se táhl, neboť vrstevnici, narozdíl od nás, nečiní problémy procházet sušivě. Když jsme se dostali na hřbet hřebene, zjistili jsme, že musíme sklesat asi ještě 150 metrů, což bylo po dlouhém odpočinku učiněno. Všichni jsme byli unavení jako nikdy, nicméně jistý rozdíl tu byl. Zatímco u Koaly a mě pohled na kilometr vzdálené stany uklidňoval, takže jsme už nikam nespěchali a zvolna, s přestávkami se blížili, Klokan v rámci svých možností zrychloval jako velbloud, co cítí vodu. Dorazil asi čtvrt hodiny před námi, aby zkontroloval Žirafu a Izraelce, kteří se tam utábořili.

Vysokou hustotu izraelských turistů jsme si vysvětlovali tím, že Turecko je první z blízkých zemí, kde jsou Izraelci vítanými hosty, nikoliv chodícími terči. Přátelští Izraelci se možná trochu podivovali našim vyčerpaným zjevům, ale dělali jakoby nic.

Když jsme se s Koalou doplazili do tábora, Žirafa už začala připravovat večeri, ale přesto si našla čas, aby nás přivítala.

„Tak jaké to bylo?“ řekla Žirafa.

„Výborné“, odpověděl jsem, „měla jsi jít s námi.“

Další den je určen pro sestup z hor do podhůří, kde podle mých plánů narazíme na asfaltku, kde, jak jsem pln optimismu řekl, jistě nebude problém něco stopnout. Ráno vstáváme ve chvíli, kdy Izraelci, kteří se tu utábořili včera, už odcházejí. Důkladně snídáme a začínáme klesat do údolí. Nejprve sestupujeme stezkami, kterými se chodí pást dobytek, na vlastní dno údolí, kterým pokračujeme dolů podél říčky, do které se vlévá řada přítoků z okolních svahů. Vody je v těchto horách opravdu dostatek už od vrcholků. Stezky vedou do letní vesnice místních pastevců, pro které je turista vítanou atrakcí. Pokračujeme dál podél sílící horské řeky po cestě, kolem které a na které jsou v nepravidelných intervalech pro potěchu oka a k pozvednutí mysli rozloženy kravince, psince i kozince, o trusu oslím nemluvě. A tak se každý z nás dívá pod nohy a kontroluje kam šlape, neboť taková je lidská

přirozenost; když jsou na cestě květiny, není důvod dívat se pod nohy a květiny jsou brzy pošlapány, zato takové hovno, tomu se každý vyhne, a tak si může ležet netknuté a těšit svou existencí další a další poutníky. Toto platí na všech cestách, včetně té životní.

Ve střední části sestupu zase stezka splývá s četnými přítoky horské řeky a tak kráčíme střídavě korytem potoka nebo bažinou. Svěží zelený trávník vedle cesty decentně zakrývá vodní hladinu, z vody vyrůstají kameny a zdá se, že většina okolí je tvořena v první řadě vodou. Kolem půl druhé přicházíme do první vesnice, kde se proplétáme mezi domky. Typická horská architektura domků a chatrčí, více či méně dobře zachovalých, je zdobena množstvím satelitních antén. Na konci vesnice se nám nabízí místní dolmušář, že nás zaveze až do Yusufeli. Nasadil cenu, která rozhodla: půjdeme pěšky až na asfaltku a tam něco stopneme. Vykročili jsme po prašné vozové cestě dolů, netušíce, že údolí se potáhne ještě asi 12 kilometrů. Cesta se stal více romantickou, protože procházíme kaňonem jako vystřiženým z westernu, jehož atmosféru navíc dokresluje pálící slunce, kymácející se dřevěné sloupy s nataženým drátem a nehnutý vzduch, tetelící se nad cestou. Někteří členové výpravy však smysl pro pout' krásnou krajinou neprokázali a tvrdili, že by jim stačilo se dívat z okna dolmuše. Ale už bylo pozdě.

Klokan se rozhodl, že se vykoupe v řece, která na cestě z hor získala šířku asi 6 metrů, pořádně rychlý proud a teplotu

vhodnou pro lední medvědy. Kupodivu zlákal i Žirafu s Koalou. Po koupeli jsme pokračovali dál po cestě, která se táhla a konec údolí byl v nedohlednu. S ohledem na poklesající morálku jsem se snažil vyhledávat známky blížícího se konce údolí a na nich demonstroval nutnost rychlého vstupu na asfaltku a nemožnost dalšího delšího pochodu. Nakonec nás zachránilo auto místních vědců, kteří nás naložili a svezli až k silnici. Z jejich slov, jediných dvou anglických, která ovládali, jsme usoudili, že jsou místní vědci a mají za úkol sledovat stav lesního porostu. Bohužel nejeli do Yusufeli, ale na druhou stranu, a tak nás vysadili na rozcestí.

Už když jsme vystupovali, bylo na první pohled jasné, že tato silnice nepatří k nejfrekventovanějším. A to jsme, jak se později ukázalo, stáli v jejím nejširším místě, kde se vedle sebe bez problémů mohla vejít i dvě auta, zatímco zbytek silnice si po zbývajících 40 kilometrech do Yusufeli vystačil s jedním pruhem. Usadili jsme se na kraji silnice a začali stopovat.

Po půlhodině velebného, ničím nerušeného ticha horského údolí jsme se rozhodli, že budeme stopovat i auta jedoucí v protisměru, abychom se alespoň někam dostali. Ne snad, že by za tu dobu v protisměru nějaké auto projelo; ale chtěli jsme být připraveni i na tuto eventualitu.

pokračování příště

Pohádka

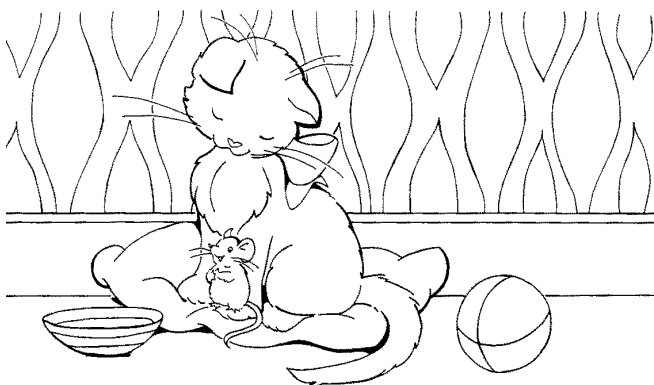
„Byla jedna princezna, a ta měla u hradu vysokou věž, v té věži třináct oken a těmi viděla všechno, co se dělo na zemi, v povětří, ve vodě ba i pod zemí.“
„Mami, ona viděla všechno? Jako Bůh?“
„Ne, Kristýnko, protože Bůh vidí až do srdíčka.“ „Úplně všechno, mami?“ „Úplně všechno, holčičko.“ „I to, co bychom před ním rádi schovali?“ „I to, co někdy schováváme sami před sebou.“ „A všechno nám to jednou promítne jako ti ve skryté kameře?“ „Všechno, celý náš život. Ale to, co mu sami s lítostí vyznáme, u čeho si uvědomíme, že jsme mu způsobili bolest, to smaže. Ale to, co uděláme špatného a myslíme si, že to nikdo neví, to jednou uvidí snad všichni andělé a svatí. Co bylo skryto, bude vidět každý.“ „A proč vlastně, mami?“ „Protože jsme toho nelitovali. Když ti Káča ublíží, ale je jí to líto, odpustíš jí, že?“ „Jo, a když se tváří, že za nic nemůže, mám na ni vztek.“ „Ale našťestí naše skutky posuzuje Bůh, ne lidé. Ti nás někdy považují za špatné jen proto, že neplníme jejich představy. Kéž je ten náš film života podle Božího záměru.“

Jarmila C.

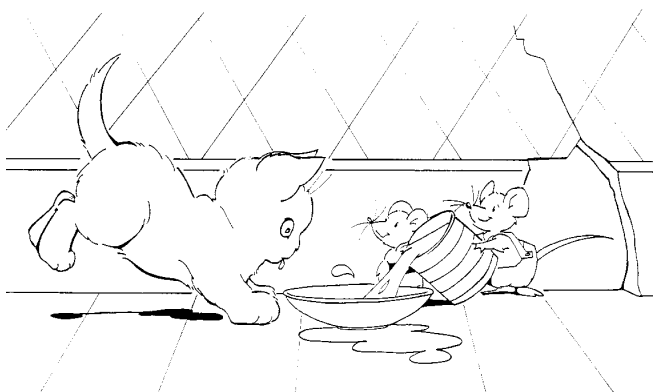
Nejen pro nejmenší

DOBŘÁ ZPRÁVA PRO PŘÁTELE
I NEPŘÁTELE

JEŽÍŠ ŘEKL: MILUJTE SVÉ NEPŘÁTELE.

DOBŘE ČIŇTE TĚM, KTERÍ VÁS
NENÁVIDÍ.

Minulou neděli jsme slavili Slavnost Se-slání Ducha svatého. Jsme stále ještě na-plněni Jeho dary natolik, abychom zvládli to, co nám připomínají zvířátka na obráz-cích?

KDO TĚ UHODÍ DO PRAVÉ TVÁŘE,

NASTAV MU I DRUHOU.

TOMU, KDO TI BERE PLÁŠŤ,

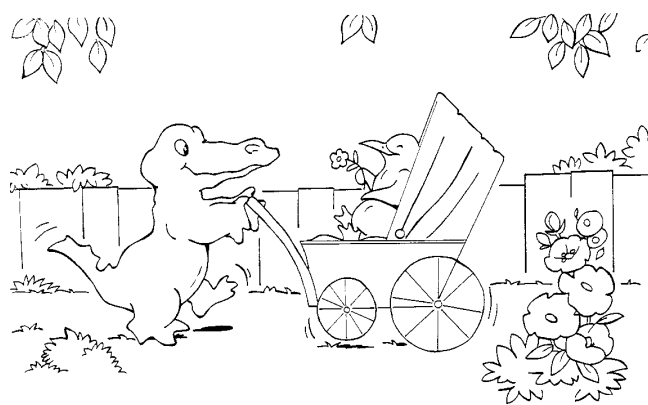
NEODPÍREJ ANI KOŠILI.

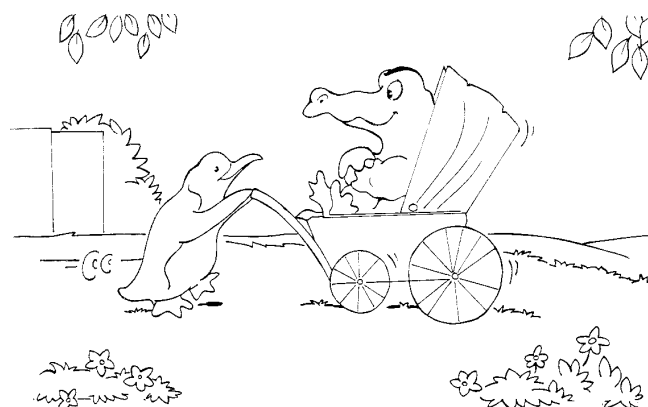
OD TOHO, KDO TI BERE TVÉ VĚCI,

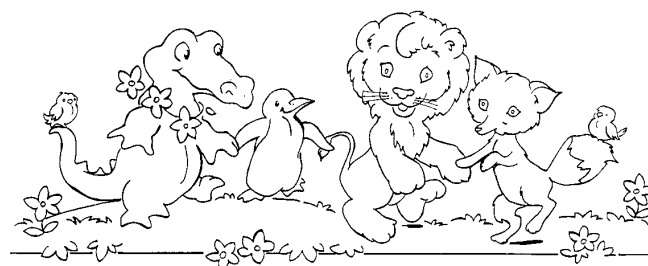
NEŽÁDEJ NIČEHO ZPĚT.

JAK CHCETE, ABY VÁM LIDÉ ČINILI,

STEJNĚ ČIŇTE JIM.

MILUJTE SVÉ NEPŘÁTELE
A DOBŘE JIM ČIŇTE.
PŮJČUJTE, I KDYŽ NIC NEOČEKÁVÁTE,
TAK OBDRŽÍTE HOJNOU ODPLATU.